

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 29 stycznia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Taront

Protokolant: st. sekr. sąd. Agata Łąkowska-Niemier

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2020 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko K. S.

o zapłatę

powództwo oddala.

SSO Maria Taront

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 14 maja 2019 roku (k. 1-5) w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego L. (...) w L. powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od pozwanego K. S. kwoty 112.915,27 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 29 marca 2016 roku zawarł z pozwanym umowę pożyczki numer (...), na podstawie której pozwany zobowiązał się m.in. do terminowej spłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz powoda. W związku z nienależytym wykonywaniem przez pozwanego zaciągniętego zobowiązania umownego (brak terminowego regulowania wpłat), skutkującym naruszeniem warunków umowy, zadłużenie powstałe na tle jej realizacji zostało z dniem 23 kwietnia 2019 roku postawione w stan pełnej wymagalności. W konsekwencji powyższego, pismem z dnia 24 kwietnia 2019 roku pozwany został wezwany do spłaty wymagalnego zadłużenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie do zapłaty nie odniosło oczekiwanego skutku, gdyż zadłużenie nie zostało przez pozwanego spłacone. Wobec powyższego powód podjął decyzję o konieczności wystąpienia przeciwko pozwanemu z powództwem o zapłatę.

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2019 roku (k. 6) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym L. (...) w L. VI Wydziale Cywilnym na podstawie art. 505 [33] § 1 k.p.c., z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Po przekazaniu sprawy do tutejszego Sądu, zarządzeniem z dnia 25 czerwca 2019 roku (k. 7), pełnomocnik powoda został wezwany do wykazania umocowania zgodnie z art. 68 zd. pierwsze k.p.c., dołączenia pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 zd. pierwsze i drugie k.p.c. oraz uiszczenia uzupełniającej opłaty sądowej - w terminie 14 dni pod rygorem umorzenia postępowania. Powód pismem datowanym na dzień 15 lipca 2019 roku (k. 11) wykonał wskazane wyżej zobowiązanie. Nie dołączył natomiast pisma przygotowawczego, ani też żadnych innych dokumentów poza wymienionymi.

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2020 roku (k. 46) w imieniu powoda nie stawił się nikt. Pozwany nie uznał roszczenia powoda. Przyznał, iż między stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki, jednak jego zdaniem pozwany został oszukany przez pośrednika kredytowego, uczestniczącego w zawarciu umowy między stronami.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanego zwrotu udzielonej pożyczki, powołując się w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym na dowód z umowy pożyczki, wyciągu z ksiąg bankowych i wezwania do zapłaty - przy czym po przekazaniu sprawy do sądu właściwości ogólnej powód dowodów tych nie złożył, a w konsekwencji Sąd ich nie przeprowadził. Ostatecznie zatem nie przedstawiono jakiegokolwiek dowodu na okoliczność zawarcia z pozwanym umowy pożyczki, treści tej umowy oraz istnienia dochodzonych pozwem wierzytelności. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy, a w istocie jego brak, uniemożliwił uwzględnienie powództwa.

Podstawową dyrektywą reguły kontradiktoryjności procesu jest wyrażony w art. 6 § 1 k.p.c. obowiązek udowodnienia przez powoda twierdzeń pozwu, w oparciu o które formułuje on swoje roszczenie. W myśl art. 6 § 2 k.p.c. dowody te powinny przedstawiać się bezzwłocznie; jeśli strona tego nie czyni, naraża się wskutek własnej beczynności na przegranie procesu. Innymi słowy, nieprzedstawienie wskazanych w treści pozwu dowodów nie pozwala na weryfikację zasadności powództwa, przede wszystkim w kontekście istnienia dochodzonej wierzytelności. Co prawda zgodnie z art. 505 [32] § 1 zd. drugie k.p.c. na etapie elektronicznego postępowania upominawczego strona nie ma obowiązku dołączania do pozwu dowodów bez narażania się na niekorzystne dla niej skutki procesowe, o tyle obowiązek ten aktualizuje się po przekazaniu sprawy do sądu właściwości ogólnej.

Przepis art. 505 [37] § 1 k.p.c. (w brzmieniu sprzed nowelizacji, która weszła w życie po wyrokowaniu tj. w dniu 7 lutego 2020 roku) nie pozostawia wątpliwości, że w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w razie skierowania sprawy do sądu właściwości ogólnej, przewodniczący wzywa pod rygorem umorzenia postępowania do uzupełnienia braków formalnych pozwu wyraźnie określonych w tym przepisie, a wynikających z konieczności dostosowania pozwu do postępowania ogólnego, to jest braków w postaci konieczności wykazania umocowania zgodnie z art. 68 zd. pierwsze k.p.c. oraz dołączenia pełnomocnictwa, stosownie do art. 89 § 1 zd. pierwsze i drugie k.p.c. Z uwagi na powyższe wskazać należy, że brak jest podstaw do wywodzenia z unormowań kodeksowych dotyczących tego etapu postępowania obowiązku Sądu do wzywania stron do przedstawiania dowodów, na które wcześniej się powoływały. Jak wskazano wyżej, ciężar ten spoczywa na stronie nie z mocy wezwania Sądu, ale ze względu na treść art. 6 k.c., i art. 232 zd. pierwsze k.p.c. Choć zgodnie z art. 232 zd. drugie k.p.c. sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę, to możliwość przeprowadzenia dowodu z urzędu jest prawem sądu, nie jego obowiązkiem i dlatego w sytuacji, gdy sąd z przyznanego mu uprawnienia nie skorzysta, nie można z tego tytułu czynić mu żadnego zarzutu. Możliwość dopuszczenia dowodu niewskazanego przez strony nie oznacza, że Sąd obowiązany jest co do zasady zastępować własnym działaniem beczynność strony, a wobec tego jedynie w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze Sąd powinien skorzystać ze swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej – jak np. wówczas, gdy sama strona nie wywiązuje się ze swoich obowiązków procesowych wskutek rażącej nieporadności, bądź gdy za wyjaśnieniem wszelkich okoliczności sprawy przemawia ważny interes społeczny; w niniejszej sprawie jednak żadna tego typu szczególna sytuacja nie wystąpiła. Nie jest zadaniem sądu w sprawie cywilnym poszukiwanie dowodów, które mogłyby się okazać przydatne dla realizacji interesów powoda. Działanie takie stałoby w sprzeczności z zasadą kontradiktoryjności procesu i prowadziłyby do naruszenia zasady równości i bezstronności Sądu.

Powyższe znajduje potwierdzenie w treści uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015 roku, sygn. akt III CZP 33/15, zgodnie z którą „po przekazaniu sprawy przez sąd prowadzący elektroniczne postępowanie upominawcze do sądu właściwości ogólnej na podstawie art. 505 [33] § 1 k.p.c. nie wzywa się powoda na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. do usunięcia braków formalnych pozwu przez przedłożenie odpisu pozwu wraz z załącznikami. (...) Przepis art. 1301 § 11 k.p.c. nie daje podstawy do żądania dołączenia odpisu pozwu, który został skutecznie złożony do e-sądu i

opatrzone podpisem elektronicznym. Wskazać nadto trzeba, że niedołączenie odpisu pozwu i odpisu powołanych w nim dowodów (dokumentów) nie stanowi braku uniemożliwiającego nadanie sprawie biegu. (...) ***W interesie strony leży uzupełnienie wcześniej złożonego wcześniej pozwu przez dołączenie wymienionych w nim dowodów w celu osiągnięcia celu procesu w postaci uwzględnienia powództwa. Powinność ta nie jest jednak obłożona rygorem zwrotu pozwu, czy umorzenia postępowania. Powód powinien dołączyć wskazane wcześniej dowody, mając na względzie skutki procesowe wynikające z tzw. ciężaru wspierania postępowania (art. 6 § 2 k.p.c.) i sankcje przewidziane w art. 207 i 217 k.p.c., których stosowanie wiąże się z rygorem pomijania spóźnionych twierdzeń i dowodów oraz konsekwencje związane z nieudowodnieniem swoich twierdzeń w postaci oddalenia powództwa***”.

Podsumowując, po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego do sądu właściwości ogólnej powód nie jest pod rygorem umorzenia zobowiązany do przedkładania dowodów. Pamiętać należy jednak, że to na stronach procesu ciąży obowiązek wspierania dowodowo procesu. Zauważyć trzeba, że powód jest instytucją finansową (nadto reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika), która w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej zajmuje się m.in. udzielaniem pożyczek, zatem nie sposób przyjąć, jakoby powód nie miał świadomości istnienia ciężającej na nim powinności dowodzenia, wynikającej z art. 6 k.c. i art. 232 zd. pierwsze k.p.c.

Choć w odniesieniu do braków pozwu możliwe jest co prawda zobowiązanie strony do ich uzupełnienia w trybie art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. pod rygorem zawieszenia postępowania, znamienne jest, że ewentualność taka dotyczy wyłącznie braków formalnych pozwu, które uniemożliwiają nadanie sprawie dalszego biegu. Przepis ten nie dotyczy więc kwestii złożenia wcześniej powoływanych dowodów, na których powód opiera dochodzone roszczenie. Tego typu braki nigdy nie prowadzą do niemożliwości nadania sprawie dalszego biegu, mogą jedynie wywołać inne niekorzystne dla powoda skutki – jak choćby prekluzję dowodową, a w konsekwencji oddalenie powództwa.

Ubocznie wskazać należy, iż niemożliwe było też w niniejszej sprawie zastosowanie art. 339 § 2 k.p.c. i przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie. Domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych sprawy może znaleźć bowiem zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy doszło do wydania wyroku zaocznego. Orzeczenie wydane w sprawie niniejszej nie ma jednak charakteru zaocznego, gdyż ziściła się przewidziana w art. 340 k.p.c. negatywna przesłanka wydania takiego wyroku. Zakwestionowanie przez pozwanego żądań pozwu, niezależnie od sformułowanej argumentacji, jest wystarczające w świetle ww. przepisu, by wyłączyć możliwość wydania wyroku zaocznego. Z uwagi na powyższe nie było podstaw do zastosowania w sprawie art. 339 § 2 k.p.c. i oparcie przez Sąd ustaleń faktycznych na twierdzeniach zawartych w uzasadnieniu pozwu. Dla poparcia tych twierdzeń konieczne było przedstawienie stosownych dowodów i przeprowadzenie w oparciu o nie postępowania dowodowego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w sentencji wyroku.

Z uwagi na fakt, iż powód przegrał spór, to na nim – zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. - spoczywał obowiązek poniesienia wszelkich kosztów procesu. Z uwagi na fakt, że jedyne koszty postępowania (tj. opłata od pozwu i koszty zastępstwa procesowego) zostały wygenerowane po stronie powodowej, Sąd nie orzekł o obowiązku zwrotu ewentualnych należności stronie pozwanej.

SSO Maria Taront